

FELELŐS SZERKESZTŐ

NAGY

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 hóra	1 K.	1 hóra	1.50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-ter 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőlapdos: Baranyai Lajos.

Nagy

és jogosult várakozással függeszti pillantását ma az egész ország a magyar gazdasáradalom nehéz időkben annyiszor kipróbált, a mostani háború folyamán is fényesen beigazolt, nemes és megszentelt hagyományainkban gyökerező áldozatkészségére. Ami megtakarított pénzzel gazdaközönységünk terményeinek, állatainak eladásából rendelkezik s ami gazdasági üzemének ugyan-csak közérdekű fenntartásához nem okvetlenül szükséges, annak ma csak egyetlen helye lehet, azt ma csak hadikölcsönjegyzésére szabad és kell fordítanunk. Ami kincset ebből a vér és verejték földből a gazda munkája és szorgalma az idén elő tudott teremteni, állítsuk mind csatasorba a magyar földért s e föld szebb jövőjéért, mert csak így lesz valóban általános nemzeti kölcsönözés az a most megindult nagy pénzügyi erőpróba s csak így biztosíthatjuk az államnak és hadseregünknek mindazt a szükségletet, aminek tőlünk telhetően bőséges fedezésével lehetővé tesszük, sőt közélebb is hozzuk a végső diadalt.

Kiváltképpen felhívjuk pedig hazánk nagyobb földbirtokosainak figyelmét arra a hadikölcsönjegyzési módozatra, amellyel a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége lehetővé teszi hazafias érzéstől áthatott földbirtokosainak, hogy amennyiben nem is rendelkeznek jelenleg a hadikölcsönjegyzésére kellő készpénzzel, mégis kivéhessek részüket az államfenntartó nemzeti mozgalomból. A nevezett intézet ugyanis mindama földbirtokosainknak, akiknek birtoka az esetleg fennálló teleggönyvi terhek beszámításával elégséges fedezetet nyújt, 50,000 koronát meghaladó hadikölcsönön jegyzése céljából — mindegyikük illeték, bélyeg és egyéb költség felszámítása nélkül — tíz egyenlő évi részletekben visszafizetendő és a hadikölcsön jövedelmezőségé-

nek teljesen megfelelő 6%-os kamatozású jelzálogkölcsönt engedélyez a jelzálog felajánlott ingatlanok zálogjogi leköltése ellenében.

A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége a legelőzekegyebb készséggel szolgál e jelzálogkölcsönökre vonatkozólag részletesebb tájékoztatással. Nekünk pedig szabadon ama reménységünknek kifejezést adnunk, hogy tehetősebb földbirtokosaink eddig is tanusított hazafias áldozatkészsége szívesen és nagy arányokban használja majd fel az ily módon kínálkozó és minden tekintetben kedvező, előnyös alkalmat minél nagyobb összegű, ingatlan vagyonához mért hadikölcsönjegyzésekre.

Háború.

A balkáni harctér.

Kövess gyalogsági tábornok hadserege az ellenséget az Aranyelövától északra levő magaslatokon túl szorította vissza. Zászlóaljunk visszavetették a Szlatina-hegytől délre harcabbocsátkozó szerb utóvédékre.

A Morava mindkét partján előnyomuló német csapatok elfoglalták a Palánkától délre lévő magaslatokat. Az a hadseregcsoport, amely Orsovánál kelt át a Dunán, elűzte az ellenséget az ellenséget a Vladovótól nyugatra lévő hegyvidékről.

Az orosz harctér.

Novoalexiniecnél visszaszerezte a Lopusnotól keletre fekvő magaslatokat, melyekről tegnap visszavonultunk. Támadásaink Cartoryjskinál haladnak. Az ellenséget Komarovnál visszavetjük. A helyzet egyébként változatlan.

Az olasz háború.

Az Isonzó mellett az általános csata még tart.

A karinthiai harcvezetésen tüzezségi harcok voltak és kisebb csatározás folyt. Az ellenséget a Flitsch medecében és Krn szakaszon támadásokat kísérelt meg eredménytelenül.

A Doberdói fenik szélén a Manizza és a Monte dei sei Busi közötti szakaszon változatos hevességgel a csata tovább tart, míg a déli szakaszon esend volt egésznap és éjjel. A friss erővel megújított ellenséges támadások meghiusultak.

A szálló harangok.

A fenti címen írja a szabadkőmives Világ:

A harangok leszállnak a városi katedrálisokról, magas tornyokról, a falusi templomokról, kápolnákról és a pusztai haranglábakról is és utcákon, utakon, mezőkön és átjárókon elindulnak a népeik után: a csatamezőkre. A harangok szíve beleolvad az agyuk bömblő szavába, a falusi estéket, csöndes, áhitatos hajnalokat a háború vérsíri tüze, szenvedések és emberfeletti küzdelmek sötét éjszakája festi át. Milyen üzenetet visznek a harangok a falvak népének, a táboroknak, olasz és szerb hegyeken, az orosz síkságokon küzdő népek: az országának? Mit láttak a harangok idehaza az alatt a tizenöt rettenetes hónap alatt, amióta az életküzdelem tart, mit fognak mondani hazai hangon a csatamezőkön küzdőknek? Hogy idehaza is városokra, falvakra és pusztákra, lelkekre és szívekre ráborult fekete leplelével a végzet. Hogy a földet öregek, aszsonyok és gyerekek turják, hogy a városok piacain, kicsi lakásaiban a nélkülözések és a szegénység tanyáz. De összefogunk és összetartunk, szenvedünk és viseljük azokat, akik értünk szenvednek odamessze a rettenetes háborút. Fogják-e mondani a harangok, hogy akiknek van pénze, van földje, van kenyere és takarója: az a pénzt, földjét, kenyerét és takaróját megosztotta azokkal, akiknek nem volt? Bizonyára fogják mondani. Az idehazamaradt szegényebbek odaadták legutolsó takarójukat is. De akiknek birtokaik, vagyonaik és házaik vannak? És mit fognak a harangok mondani arról, amit a tornyok magasságából a gazdag klérus, a főpapok portái körül láttak? Osztogattak-e földet a szegényeknek, mint ahogy Márton lovag odaadta a palástja felét? És azokból a pénzekből, amelyet a dus egyházi javak hoznak, mi ment ezalatt a fekete tizenöt hónap alatt kórházakra, segélyre, hadikölcsönre? Ezek után, természetesen, a háború után elkövetkező szekularizációnak harangoz be a Világ. (Megdicserve közben a szörösekező Jákob hangján az alsópapságot imigyen: „A szegény papság kivette és kiveszi részét a háborúból.”)

Pedig jobb lett volna, ha folytatta volna annak az elsorolását, amit a harctérré induló harangok a csaták hőseinek mondanak.

Amit ő e mulasztott, azt mi pó-

toljuk. Megpróbáljuk kiegészíteni a harangok mondanivalóját.

Elfogják mondani a harangok a katonáknak, hogy míg ők ott künn a csatatereken vérezenek, itthon igen sok, náluknál jobban táplált, erőteljesebb ember kórközik, mulat, huzatja a cigánnyal a kávéházakban, miután, mint „nélkülözhetetlen” a bankokban, üzletekben, gyárak irodáiban terhes és veszedelmes napi munkáját elvégezte.

El fogják mondani, hogy míg ők, a hősök, ott a csatatereken áznak, fáznak, nélkülöznek, addig emezek itthon, jöftűtött szobákban stratégiáznak, spekulálnak, terveket szönek, hogy mekkora és minő schlussokat kössenek zsirra, hagy-mára, tojásra, tejre, mákra, dióra, krumplira, rizsre, szóval mindenre, amire lehet. Hogy a csatatereken küzdő katonák hátrahagyott szegény családjainak megélhetését megnehezítsék s a maguk számára a hadisárcot minél előbb, még a háború folyamán biztosítsák.

El fogják mondani, hogy itthon tízezrekre megy azoknak a rokkantak a száma, akiknek kezét, lábát nem oros golyó vitte el, nem olasz gránát zúta össze, nem szerb szurony döfte át, hanem lefagyott azokban a ruhákban, bakancsokban, amelyeket azok szállítottak a harctérre, akiknek ők a bőrt védik, otthonát oltalmazták s akik között feltűnően sok a szabadkőmives testvér.

Elfogják mondani, hogy a jó szabadkőmives szívek kihűltek ebben a nagy világfelfordulásban, nem adnak többé ingyentejet a szegény proletárgyermekeknek, nem nyitnak ingyen melegezőhelyet a hajléktalanoknak, nem törnek ingyen kenyeret az éhezőknek, mert a többi szabadkőmives testvérek igen felemelték a tej, a fa, a szén, a kenyér árát.

El fogják mondani, hogy Ady Endréék sárgaföldig csepültek ez ezer halál közt, hazáért vérző szivből daloló Gyóni Gézákat; Szász Zoltánék rendületlenül öntik pervez, magyartyalázó írásait; Bródi Sándorék tovább gyártják keresztényt és zsidót egyaránt bántó szindarabjaikat s fennakadás nélkül — bár kissé szelidebb alakban — fol — itt benn az országban a szabadkőmives népbolondítás.

Aztán elmondják azt is, hogy a magyar katolicizmus ezeréves hagyományaihoz hiven most is oroszlanrészt kér a hazáért hozandó áldozatokból. Főpapjai, papjai, leplomatái és egyéb intézményei csak a két első hadikölcsönre közel félszázmillió koronát jegyeztek, püspökei, káptalanai három milliót adtak a hadsegélyezés céljaira, kórházakat tar-

tanak fenni; szükkőködőkön segítenek oly arányban, mint senki más ebben az országban. Papjai közül sok száz van a harctéren, a küzdő vérző, haldokló katonák mellett; az itthon maradtakat pedig lelkesítik a hadbavonulót, vizgatalják a hátrahagyott szomorkodókat, kesergőket, aggódókat, erősítik az övezgyeket, árvaakat, segítik a támasz nélküli maradt öregeket. Mert ezt a szabadkőművesek nem teszik. Nem érnek rá. Más dolguk van.

S elmondják végül, hogy akik a harcba mennek, mielőtt elindulnának nehéz, talán utolsó útkora, itthon a templomokban rakják le lelkük terheit, ott erősödnek meg az életkenyerétől, ott kéri Isten áldását zászlóikra és pedig mindent azért itt és nem a szabadkőműves páholyokban, mert ezek nincsenek az ilyen alkalmafra berendezve, ezekben csak a csendes, biztos, posványos béke idején foly a munka a nép felvilágosítása, (2) a kultúra terjesztése (?), a jólét emelése (?) érdekében.

Elmondják, hogy a hazáért, a küzdő hősök életéért, a dicsőséges győzelemért, a boldog békéért a templomokban könyörög pap és világi, ur és szegény, apa, anya, gyermek, hitves főlőséges bizakodással, édes reménnyel vagy Isten akaratán megnyugvó lélekkel. Azért itt és megint nem a szabadkőműves páholyokban, mert ott nem imádkozni szoktak.

És a harangok szavából megérti az a sok szegény katonát ott a lövészárokból, hol ő maga is sokat és buzdogni imádkozik, hogy az ember legnagyobb kincse — főleg nagy szenvedések, megpróbáltatások idején — a vallás, legfőbb ereje az Istenbe vetett bizalom, leghűségesebb barátja a papja, legnagyobb jótévedője az egyház és — legnagyobb ellen-ségei nem az oroszok, szerbek és olaszok, hanem az a lelkelten szabadkőműves propaganda, melynek szelleme tüzelte a szerajevói gyilkosokat, kik reánk zudították ezt a rettentő világháborút; melynek páholyai hitszegésbe kergették Olaszországot s így megokasították vérének és könnyeinek hullását s most és máskor is arra törekednek, hogy a népet megfosszák legfőbb kincsétől, Istenétől.

Szigma.

Kréme de lactaine saját nemében páratlan hatású arcborotító, finomított készítmény, ezen tejkrém teljesen ártalmatlan, a bőrt egyszerűen használát után bárony puhává teszi, pattanásokat, szepilöket, májfoltokat gyorsan elmulasztja. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszerüzében Kossuth-utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

A legértelmesebb, legszebb és művészi képekkel ellátott szépirodalmi heti folyóiratunk az *Elei*, Szerkesztőség: Budapest, a Fehérvári-ut 15. sz.

Tizenhetes honvédeink harcaiból.

1914. szeptember 11-én este még szó sem volt arról, hogy visszavonuljunk, hiszen úgy vertük az oroszot még ezen a napon is, hogy jobban sem kellett. A sok napos harc a még több fáradtság annyira kimerített, hogy úgy éreztem, képtelen vagyok tovább menni. Lövőmunkát az utszélen lekötöttem egy fához, magam pedig minden további gondolkodás nélkül lefeküdtem az utszéli árokba. Körülöttem még mindenütt élénk élet volt, de ez legkevesébbé sem zavart meg abban, hogy én a leg-rövidebb idő alatt az igazak álmát aludjam. Még az éhség sem bántott, mert előzőleg Szammer százados, ki ezen a napon sebesült meg, volt szíves vendégül látni.

Mi történt körülöttem az éj folyamán, arról fogalmam sem volt. En az íttém még javában az éjszaka elején vagyunk, midőn valaki nyugodt alvásomból azzal ébresztett fel, hogy jó kupán rugott. Egy hirtelen még valami jót kívántam az illetőnek, mikor az én álmos fejem csakhamar észreterítette azon pár szava: „azonnal menni, az ellenség pár száz lépés közelben.” Ugyancsak gyorsan levon voltam már én is. Körülöttem a kép megváltozott, a zajos életnek nyoma sem volt. Eltűnt mindenki. Ekkor tudtam csak meg, hogy visszavonulásra kaptunk parancsot és ezredem már jó másfél órával előbb elment. Az oroszok löttek bennünket, lovam meglokték, bár a legsebesebb ütemben kerestünk menekedék a közeli erdő fái között.

Nem sokáig huztuk meg itt sem magunkat, mert alighogy derengett, elindultunk vissza a Dnyeszter felé. Amint a tersakói hidon átmentem, kérdezősködtem ezredem után; azt tudták, hogy jó órával előbb már ájtott a Dnyeszterten, de merre ment, arról senki felvilágosítani nem tudott. Eddig mindig jó volt az idő, most, hogy megkezdtek a visszavonulást, elkezdett az eső is esni. Ebben a csunya őszi időben vettem az irányt Drohobvznak. Jelentkeztem a 32. hadosztályparancsnokságnál, itt nyertem azon információt, hogy Szambornál másnap déltájban találkozom ezredemmel. Jó 40 km utat volt már mögöttem, sebesült lovam sem bírta már az utat, gondolatokba merültem álltam, mikor a véletlen Drohobiczban hasonlóképen utat tévesztett jó ismerőssel hozott össze. Feledtünk hirtelen mindent, kerestünk Drohobiczban egy vendégölt és ott az eddigi háború alatt először felferasztalnál, kölcsönösen elbeszéltek az elmúlt éjszaka azon keletlenléseit, melyek elszakítottak ezredünktől és kevéssé híján az oroszok kezére jutattak. Kora reggel újra esőben indultunk és

Samborig még sem álltam. Hiába lestem én az ezredemet, már jól elmúlt dél, de se hirt, se hamva nem volt. Már erősen sötétedett az idő, midőn messze távolban ismerős lovasokat véltem felfedezni.

„A jó távcső nem is csal meg, csakhamar szemben állhattam Pour Gyussival és Varga Lacival, volt öröm. A gyors lovaglás által nyert időt arra használtuk fel, hogy bementünk Samborba. Na itt már felfordult volt az élet. A trén belátatlan tömege már el-tűnt, a lakosság lázasan pakolt, csak pár üzlet volt nyitva, melyben néhány galíciai typos bonyolította le utolsó üzleteit. Nem sokat késtünk Samborban, csakhamar untunkan vittük a mi szálláshelyünk, Uherce Zaplatinszky felé. Azt mondanom sem kell, hogy ez a lovaglás legkevesébbé sem tartozt az élvezetek közé. Valóságos halállovaglás volt. Az egész utat egyik oldalán tüzérség, a másikon trén állotta el és ezen lassan mozgó társaság között kellett nekünk lefeleleg gyors ügetésben megtenni az utat. Ha nem is volt valami élvezetes dolog, de annál jobban siettünk, mert a zuhogó eső és a koromsötét este még jobban üldözött. Este már jól 10 óra felé járhatott az idő, midőn az utszélen egy kis házikó ablakából gyér világosság áradt, s jelezte azt, hogy valószínűleg már célt értünk. Legalább Pour Gyuszi már előzőleg ezzel biztatót. Az utszéli korcsmából csakhamar kint volt az öreg zsidó és megnyugtatót mindanyunkat, hogy Uhercén vagyunk. Kétkeltünk, mert sehol házat nem láttunk, de az öreg annyiszor ismételte már az „Uhercet”, hogy ugyancsak meguntunk hallgatni és odébb álltunk, a megmutatót irányban. Egy majorságba értünk, a lovasok örültek, mert a sok istállóban ugyan-csak jó helyet reméltek egy magunknak, mint lovainknak. Mi is csakhamar megtaláltuk a kis uri lakást, persze üres volt minden, egy öreg mindenes nyitott ajtót és a legzesebb barátságos betessékel az üres szobába. A jó öreg lengyel szíves vendég-szeretettel fogadott, hogy még tő-jást és tejet is adott. Bizony mondanom sem kell, mily hálásak voltunk a jó öreg iránt, hiszen az egész napot étlenül töltöttük el. Azután egy rövid időre még elbeszélgettünk és nemsokára csend lett a kis szobában, mert mindenkit elnyomott az álom és a fáradtság.

Réggel tudtam csak meg, hogy a faluszéli korcsmáros még sem egészen jól dirigált bennünket, mert a falu felett egy majorban vagyunk. Réggelre kitisztult az idő, ekkor felkerestem az ezredet, volt kölcsönös öröm, hiszen már napok óta elveszteknek hittek és legjobb esetben azt gondolták felőlem, hogy valahol már rovom az utat Oroszország felé.

Hindenburg-hősök.

Keilbach János szakaszvezető március 29-én a Beszkidékben, mint a gépfegyverosztag egyik szakaszának parancsnoka, erős ellenségés tüzet kapott. Keilbach János szakaszvezető ez alkalommal a legnagyobb hidegvérrel és félelem nélkül tartotta magát gépfegyvere mellett. Bár az öszes legénység megebesült, mégsem mozdult el fegyvere melől, míg csak egy ellenség gránát el nem találta egyik gépfegyverét és azt használhatatlanná tette.

Miután a tönkretett fegyvert hátrahozva biztonságba helyezte, ismét előre ment előbbi állásába, s a második fegyver mellé állott, melynél az emberek nagy része szintén részben nyulósan, részben könnyen megebesült. Kitaró bator viselkedéséért s félelmét nem ismerő vitézségéért a nagy ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve.

Hankó József szakaszvezető az április 11-iki ütközetben tüntette ki magát, midőn a szomszédban levő 101-ik gyalogezred kiirtotta állásait, s feladta a Parló Wrch magaslato. Egyik zászlójunk azzal a feladattal indította meg támadásait, hogy a 101-ik gyalogezred által feladott, közben az ellenség által megszállott Parló Wrch magaslato visszahódítsa. A támadás megkezdődött és ütközet közben Hankó József szakaszvezető néhány bator embert maga mellé véve, a legnagyobb győ-záporban, bár a kis társaság oldaltüzet is kapott, az oroszok állása felé nyomult előre, ahol egy orosz gépfegyver volt elhelyezve. Nehéz küzdelmük után, mely a végén kéztüszáhos is vezetett, sikerült neki kitűzött célját elérni, s az orosz gépfegyvert ezredének megszerezni. E napon ez a második ellenségtől elvett gépfegyver volt, az első Oláh Dániel szakaszvezető szerezte meg az ezrednek.

A derék, félelmet nem ismerő szakaszvezető a nagy ezüst vitézségi érmet kapta e kiváló tettéért.

Jakob István szakaszvezető április 9-én tüntette ki magát a 754-k magaslát elleni támadás alkalmával, ritka vitézségével és bator fellépésével. Az orosz túlerő ellen intézett támadás nem sikerülvén, kénytelen volt az ezred előbbi állásába visszavonulni. Jakob István szakaszvezető azonban néhány emberével az ellenség állásához felküzdeve magát, nem vonult vissza előretölt állásában, abban a hitben volt, hogy ezrede a támadást meg fogja ismételni, s így ő azt jelenlegi helyén való maradásával csak megkönnyíti. A muni-

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különlőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

ciója elfogyta miatt kénytelen volt visszavonulni.

Vitéz magatartásáért a nagy ezüst vitézségi érem kitüntetésére lett beadva.

Az olasz szabadkőművesek munkája.

Megemlékeztünk már arról, hogy ennek a szörnyű világháborúnak gonosz földidézésében mily nagy szerepe van az egész világon elterjedt titkos szövetségeknek: a szabadkőműveseknek. Az ő programjuk ebben foglalható össze: tönkretenni a világban a kereszténységet, elsősorban megdönteni a kath. Egyházat. A háboru kezdetén az olasz szabadkőműves nagypáholy, kóriratot intézett a világ összes szabadkőműveseihez, melyben felhívta őket, hogy lépjenek sorompóba Németország és Ausztria-Magyarország ellen, mert e két hatalom a reakció termőföldje, ahol még csak igen kevés eredményt érhetett el a szabadkőműves népboldogító munkája. Ez annyit jelent, hogy a szabadkőművesek haragusznak e két hatalomra, amely még valamiképpen a kereszténységnek, a hath. Egyháznak védője s ahol még nem tüzték ki a szerzeteseket s apácákat az iskolákból, kórházakból s árvaházakból. — A nagy szabadkőműves izgatás kergette bele Olaszországot a becstelen hitzegésbe.

Most egy újabb hír az olasz szabadkőművesek gonosz munkájáról: a B. H. Iuganói tudósítója táviratozza lapjának a következőket:

„Az olasz kamarát valószínűn november 25-én nyitják meg. Az *Avanti* leleplezése szerint a szabadkőművesek angol-francia uszolásra elhatározták, hogy a kamara összehívésekor Rómában és más városokban, mint májusban, most is hatalmas tünteléseket rendeznek, hogy Olaszországnak a balkáni akcióban való részvételét kérészokolják. Az *Avanti* szerint ennek az agitációnak a rendezőit külföldi arannyal megfizették. Ha a kormány a parlamentet nem védi meg ez új erőszak ellen, akkor a nép nagy többsége maga fog magán segíteni. Az *Avanti* be tudja bizonyítani, hogy ezek az izgatók főbbnyire a szabadkőműveseknek, az úgynevezett olasz demokráciának vezető emberei, nagyobbára arcátlan hadseregszállítók, spekulálók és vérszopók. Az izgató sajtó egyre követeli, hogy Olaszország vegyen részt a balkáni akcióban. A francia szoldan álló *Popolo d'Italia* forradalommal fenyegetőzik, ha a kormány nem üzeni meg végre a háborút Németországnak is.“

Tehát megint a szabadkőművesek, kiknek vezető emberei

„arcátlan hadseregszállítók, spekulálók és vérszopók.“

Szíves figyelembe: Az eddigi legnagyobb magyarországi hadseregszálás (posztószállítás) főszereplőjének Neumann Lászlónak iratai közt nagy mennyiségű részvényt talált a rendőrség — a szabadkőműves Világ című lap részvényeiből.

HIREK.

Naplójegyzetek.

* Két téma van Székesfehérvárott, amelyek nem engednek elmulni egy napot sem, hogy szó ne essék róluk. A drágaság és a villanygyár. Tiszteljük meg a villanygyárat, s előbb róla beszéljünk. A múltkorai löbbnapos botánya után jött a régi nóta, hogy többé nem lesz baj, csak még az egyszerű ne haragudjék a publikum. A publikum azonban nagyon jogosan haragudott, sőt még most is mérgeledik. A panaszok egész hazmaltát önti a redakcióba. s ezek a panaszok arról szólnak, hogy a mult héten estefelől egyszerűen képtelenség volt a villany mellett olvasni. A leg-többen úgy szegényítették meg ezt a modern világításunkat, hogy az irdasztali vilanylámpa két oldalán gyertyát gyújtottak. Hét óra után aztán rendszerint jobban felpisálkolt a lámpa. Jó lenne, ha az a bizonyos ellenőrző bizottság utána nézne, hogy mi az oka ennek a folytonos fénytelen fényességvibrálásnak. A szeméink érdekében kérjük ennek megszüntetését, mert most az okulás is megrádgult, s nem tudunk venni.

* A tejmezéria miatt is kilószámra fekszenek a panaszos levelek asztalunkon. Most már nem arról panaszkodnak, hogy drága a tej, hanem, hogy egyáltalában nem kapni. Egyik panaszos levelében például szösz szerint a következők állnak:

Felhívom a t. Szerkesztőség figyelmét, hogy nem bir tejet kapni a családom, jöllehet 2 kis gyermekem van, akiknek mondhatnám *egyetlen* tápláléka a tej. Évek óta egy helyen vásároltam és most egyszerűen kijelentették, hogy nincs tej — *semmi áron!* Egyszerűen nincs!

Ezen a bajon feltétlenül segíteni kell, mert azt még sem szabad el-térnünk, hogy Székesfehérvárott, egy földművelő és tejtermelő városban kis gyermekeinknek, beteg-einknek nélkülözniök kelljen — a tej.

Jól ténne a város, ha a közéletmezési raktárában tejet is árulna, amelyet elsősorban a kis gyermekekkel bíró családok kapnának meg. Kevés tej van? Akármilyen kevés van, akkor is meg kell ennek lenni. Inkább a kávéházakban ne lehesen uszonnázi, de tehiány miatt nem engedhetjük, hogy kis gyermekeink kopjaljanak.

* Egy reklámtábla históriája. Vagy: Hogyan lehet középületek

környékét elcsufítani. Vagy: Templom oldala mellé való-e a fényképkirakat? Vagy reklámtábla és az esztetika. Vagy: Az esztetika és az üzlet. Vagy: Az esztetika és a városi tanács. Vagy: Mit szól hozzá a közgyűlés? A reklámtábla, illetve kirakat históriája a következő: Az egyik fényképész a kirakatát direkt a székesegyház háta mögött akarta felállítani, azon a bizonyos Kossuth-utcai térségen. (Utca, amely a szűköségével rekordversenyre mehet, de azért térség is van benne.) Az illetékes forum azt mondta, hogy ő nem engedi meg. A reklámkirakat erre egy másik templom oldalát kívánta meg. A szeminárium templomét. A reklámkirakat azt mondta a tanácsnak, hogy ő direkt ott akar lenni. A tanács azt mondta, hogy jól van, felütheti a sátorfáját. A szeminárium igazgatósága pedig nagyon helyesen az ellenkező véleményen van. Hogy nem odavaló a kirakat. Hogy egy ilyen közéleti környékét már esztetikai szempontból sem szabad csúfítá tenni. Most a közgyűlés fog beleszólni a dologba, s biztosra vesszük, hogy ő is ellene lesz, s nem fogja megengedni, hogy az utca, a templom szépségét élymódon hátbavágják. Eddig úgy sem sokat törődünk a város külsínével, mindenki kénye-kedve szerint csufíthatta a külső formánkat, hát legalább tovább ne engedjük. A szépitő-egyesületnek is tiltakoznia kellene mindazon reklámmód ellen, amely az utca esztetikáját sérti. Reklámkirakattal a várost csinosítani lehet, és kell is, miért akarják épen az ellenkezőjét? Miért éppen a templom környékére fáj a kirakat foga? Hogy festeni, ha minden reklámtábla és kirakat a templomok falához akarna nekítamaszkodni? Tessék csak elképzelni, hogy milyen nevetéses és izléstelen volna, ha például egy másik kirakat a barátok templomát szemelné ki, a harmadik a város-ház járdáját, a negyedik a püspöki palota hamlokzatát, az ötödik a törvénypalota főbejárati útját, a hatodik a jó öreg megyeház épületét, a hetedik az Árpádfürdő csinos előterét, a nyolcadik az izraeliták templomának oldalát. Ha így mindezt megengednők, valamelyik bolondos kirakatnak a torony tetejére lenne meg gusztsza. Tessék dímmenni más városba, majd meglátják, hogy a reklámmal mennyire lehet a város külső csinját emelni.

— Katonai kitüntetés. Goldschmid Mihály 10. huszárezredbeli főtorzszorvos kitünő szolgálataért a koronás arany érdemkeresztet kapta a vitézségi érem szalagján.

— Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra. N. N. két Tarnay-féle hangversenyjegy megváltása fejében 6 koronát küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra.

— A negyvennyolcas honvédek sorsa. A negyvennyolcas honvédek eddig 10 koronát kaptak havonként segélydíjképpen, ami bizony különösen a mostani időben jóformán a semmivel egyenlő. Dr. Saára Gyula polgármester most azt indítványozta, hogy emeljék fel a havi segélyt 20 koronára, ami annál is inkább keresztülvihető, mert már úgy is kevés veteránunk van s így könnyen megadhatjuk nekik a kétszeres díjat.

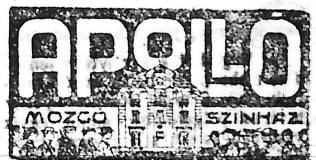
— A városi jéggyár üzeme. Hosszu évek pihenése után az az idén május 19-én végre tízembe helyezett a jéggyárat, s október 20-ig dolgoztak vele. Ezen idő alatt 386.548 kilogramm jéget termeltünk s a kiadás 6393 korona volt a bevétel pedig 8729 korona. Szóval jól aszaltuk a jéget, nem kellett ráfizetni. Ez is egy bizonyíték azok ellen, akik nem hívei a városi üzemeknek.

— Áthelyezés. A vallás és közoktatási m. kir. miniszterium Polgár Márta okl. polgári iskolai tanárnőt a nagyszöllősi áll. polg. iskolától a móri állami polg. iskolához helyezte át.

— A vásár. A vasárnapi vásár általában nagyon gyenge volt. Ugyancsak meglátszott, hogy már második évét tiporjuk a háborúnak, Az állatvásár feltűnően kicsiny volt, az árak azonban egyszerűen megfizethetetlenek voltak. Hogy milyen árakat kértek az állatokért, elég ha azt jegyezzük meg, hogy egy oláh cigány ezer koronára tartotta a lovát.

— Hadiköcsönjegyzésre. A székesfehérvári káptalan a harmadik hadiköcsönre 320.000 koronát jegyzett.

— Halottaknapj kiárukegyváltás. Dr. Révy Ferenc nyug. igazgató főorvos 25 kor. Takácsi Nagy József 10 kor. adtak koszorúmegváltás címén a rokkant katonáknak.

Hétfőn és kedden:
Kizárólagos joggal

A fürdőző nympha.
dráma c. művészetből 3 felv.

EGY OKOS LEÁNY.

Vigjáték 3 felvonásban.
Az Ortter hegyek, (hum.)
Előadások fél 7 és 9 órakor.

Szalkay Sárika

és

Szalkay Lajos

legközelebb fellépnek

AZ APOLLÓBAN.

Szöki a nőm

c. teljesen újonnan átdolgozott kinemaszkecsben
filmen és színpadon.

